

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis discernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

II. Quid sit gratia adiuuans, cooperans, comitans, susequens.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

excitans, & operans: dicitur enim præueniens, quatenus non solum omne meritum nostrum, sed etiam omnem libertatis usum præuenit: dicitur excitans, quatenus potentias animæ nostræ excitat, & per modum suasionis impellit ad bonum, vel retrahit a malo; unde S. Aug. lib. de Spir. & lit. cap. 34. *Suasionibus*, inquit, agit Deus ut velimus, & ut credamus. Dicitur denique operans, quatenus operatur in nobis ut velimus, seu consentiamus, inclinando & mouendo voluntatem ad volendum, & consentiendum, sine re ipsa consensum obtineat siue non; qui enim alteri aliquid suadere nititur, dicitur operari, & laborare ut alter id velit & præfict, siue persuadatur ille, siue non persuadatur.

SECTIO II.

Quid sit gratia adiuuans, cooperans, comitans, & subsequens.

Gratia adiuuans, quæ & cooperans, vel comitans dicitur, illa est secundum S. Aug. lib. de gr. & lib. arb. c. 17. *Per quam Deus volentibus cooperatur perfectiens*, seu per quam Deus, cum volumus bonum, aut illud exequimur, nos ad illud volendum & exequendum adiuuat, ac nobiscum cooperatur.

Cum autem difficillimum sit explicare, quid sit illud, per quod Deus ad id nos adiuuat ac nobiscum cooperatur; hinc factum est, ut Theologi super hac re in varias sententias distracti sint; nos in re valde abstrusâ, aliorum ommissis sententijs, id quod nobis probabilissimum visum est, breuiter proponemus.

Atque in primis dicimus, probabile esse id, quod asserunt, aliqui Doct. gratiam excitantem, & operantem posse aliquando habere veram rationem gratiæ adiuuantis, seu cooperantis, tunc scilicet, cum sic alliciat voluntatem ad consentiendum, ut re ipsa consentiat. Hoc constat ex eo, quod gratia illa, quæ causat con-

sensum nostrum liberum, est gratia adiuuans seu cooperans; ad gratiam enim cooperantem nihil aliud requiritur, quam ut sit gratia, & ut nobiscum operetur: atqui talis est aliquando gratia operans, quia est vera gratia, ut ex antè dictis constat; & quando voluntas illi consentit, ac bonum operatur, est causa moralis ipsius consentientis, & boni operis quod fit; omnis enim impulsio, exhortatio, suasio (qualis est gratia operans, ut supra diximus) ut cuius voluntas sic allicitur ad aliquid boni libere volendum & faciendum, ut re ipsa velit & faciat, est causa moralis efficiens ipsius volitionis, & operis quod fit; hinc S. Augustinus varijs in locis ascribit consensum nostrum liberum in bonum gratia operanti tanquam causæ, quæ illum efficit, ut lib. 1. de prædest. Sanct. cap. 19. *Deus, inquit, operatur in cordibus hominum uocatione illa secundum propositum suum, ut non inaniter audiant, sed eo audito conuertantur.*

Est autem hic aduertendum, etiamsi supra dicti Doctores dicant, gratiam excitantem, & operantem esse quoque posse adiuuantem & cooperantem; illos tamen hæc duo non confundere, quasi sit idem esse gratiam operantem, & cooperantem, excitantem & adiuuantem; hoc enim tantum intendunt, eandem entitatem gratia dici posse operantem & cooperantem varia consideratione, operantem quidem, quatenus illam in nobis Deus sine nobis producit, & ut sic vim habet in actu primo efficiendi consensum liberum nostre voluntatis, siue illum in actu secundo efficiat, siue non efficiat; Cooperantem vero quatenus reipsum moraliter in eum influendo ipsum simul cum nostra voluntate in actu secundo causat & efficit.

Dicimus 2. quemlibet supernaturalem habitum virtutum infusarum posse quoque habere rationem gratia cooperantis; est enim donum aliquod supernaturale naturæ nostræ minimè debitum, quodque primam originem ex pura Dei misericordia ducit, ac physice concurrat simul cum voluntate ad operationes supernaturales, quæ

quas ut elicereamus, ab ipsa gratia operante excitati sumus.

Dicimus denique influxum supernaturalem, quod Deus physice nobiscum concurrit ad consensum nostrum liberum, & opera bona, veram & propriam rationem habere gratiæ cooperantis: est enim donum aliquod Dei, naturæ nostræ minimè debitum, ac proinde mere gratuitum, per quod cum volumus (ut ait S. Aug. lib. de gr. & lib. arb. c. 7.) & sic volumus ut faciamus, Deus nobiscum operatur, ac proinde veram gratiæ cooperantis rationem obtinet.

Iam quod spectat ad gratiam subsequenter; omnibus varijs eius acceptionibus, quæ passim apud Theologos videri possunt, breviter dicimus per illam intelligi posse gratiam illam, quæ liberum nostrum in bonum consensum subsequitur, interius excitando ad bonum opus exequendum, cum eius exequendi oportunitas exhibetur, & ad illius boni executionem, si consentiat voluntas, concurrendo; vnde S. Fulgentius ad Monimum c. 11. *Præuenit, inquit, Deus, & donat homini bonam voluntatem; deinde subsequitur bene volentem, operando in illo boni operis facultatem.*

Hinc patet, gratiam subsequenter nihil in re differre ab operante & cooperante; sed tantum in eo, quod aliquam priorem gratiam tam operantem, quam cooperantem præsupponit.

SECTIO III.

An detur aliqua gratia sufficiente.

Præter supra relatas, & explicatas gratiæ actualis divisiones, superest adhuc una, in qua maior difficultas reperitur, quæ scilicet ipsa gratia excitans seu operans substituitur in sufficientem & efficacem; quæ antequam explicetur, observandum est nomen gratiæ sufficientis bisariam sumi apud Theologos; i. genericè, pro-

R 6

ut con-